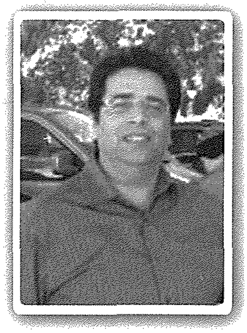

L-ewwel żewġ safriet tal-Filarmonica San Giorgio 1895 - 1897

Joseph A. Bugeja
B.Comm, B.A (Hons) Econ, MBA (Maastr)

Eżatt 20 sena ilu l-Banda San Ġorġ kienet marret iddoqq ġewwa Toronto l-Kanada. Sa llum ħafna kienu jqisu dik il-mawra bħala l-ewwel waħda tal-Banda San Ġorġ. Illum, ibbażati fuq evidenza ġdida, nistgħu b'ċertezza nsostnu li qabel il-mawra tal-1993 il-banda kienet għamlet mil-anqas żewġ mawriet oħra barra minn xtutna. Dawn iż-żewġ mawriet kienu seħħew lejn tmiem is-Seklu 19.

Il-Banda F'Reggio di Calabria

Sentejn biss wara li twaqqfet, il-Kumitat tal-Filarmonica San Giorgio di Casal Curmi ħaseb sabiex il-banda tagħmel l-ewwel servizz mużikali barra minn xtutna. Aktarx li din l-inizjattiva kienet instigata mill-fatt li fl-istess żmien il-Banda Pinto kienet qed torganiżża l-ewwel safra tagħha, lejn Reggio Calabria ukoll. Nhar il-21 ta' Settembru numru sabiħ ta' bandisti immexxija mis-surmast Carmelo Abela Farrugia u l-president tal-Għaqda is-Sur Manwel Farrugia ħallew Malta fi triqthom lejn Reggio Calabria fuq il-bastiment Lady Devonshire.[1]

Fost il-lista tal-passiġġieri li vvjaġġaw fuq dan il-bastiment nsibu lil Ricardo Attard, Pietro Scicluna, Giuseppe Fenech, Giuseppe Zammit,[2] Pasquale Genovese, Temistocle Scicluna, Giorgio Stivala, Vincenzo Galea, Gio Maria Saliba, Carmelo Borg, Giorgio Farrugia, Carmelo Scicluna, Carmelo Cardona, Giorgio Scerri, Giuseppe Montebello, Giorgio Saliba u Francesco Pulo. Dawn il-persuni kienu wħud minn dawk l-ewwel bandisti li jissemmew bħala bandisti tal-Banda San Ġorġ fir-rapporti tal-pulizija tal-1894 u l-1895. F'din il-lista tal-passiġġieri nsibu wkoll lil Antonio Farrugia (iben Giuseppe Farrugia), Antonio Attard (aktarx hu Rikardo Attard - Ta' Titta), Antonio Brincat, Giorgio Zammit, Spiro Cini, Andrea Spiteri, Vincenzo Diacono, Pio Chircop, Giorgio Calleja, Paolo Spiteri, Carmelo Camilleri u Vincenzo Scicluna.

Fl-istess ġurnata li kienet siefret il-Banda San Ġorġ, kienet siefret lejn Reggio Calabria wkoll, il-Banda Prince of Wales (aktar tard magħrufa bħala l-King's Own) tal-Belt Valletta. Il-banda Beltija iżda kienet salpat fuq il-vapur Carola.[3] Bi probabilità kbira dawn iż-żewġ baned Maltin kienu mistiedna sabiex jieħdu sehem fil-festa tal-Madonna tal-Konsolazzjoni liema festa tiġi ċċelebrata b'solennità kbira f'dik il-belt.

Il-pika li kienet teżisti dak iż-żmien u l-fatt li l-mawra tal-Banda San Ġorġ seħħet ftit ġimgħat biss wara mawra simili mil-Banda Pinto, huwa evidenti f'ittra li nkitbet u dehret fil-ġurnal Il-Gazzetta tal-Poplu. L-awtur ta' din l-ittra, li jidher li kien partitarju tal-Banda Pinto, ipprova jirredikola din il-mawra[4] u jgħid li l-Banda San Ġorġ qed tagħmel dan sabiex timpika mal-banda beltija. Għal darb'oħra hija ironija tal-istorja li grazzi għal din l-ittra stajna nikkonċentraw ir-riċerka tagħna fuq perjodu partikulari u nsibu d-dokumentazzjoni li tikkonferma din l-ewwel mawra tal-Banda San Ġorġ barra minn xtutna.

Il-Banda f'Sirakuża

Sena biss wara l-mawra f'Reggio Calabria, il-Banda San Ġorġ kienet mistiedna tieħu sehem fil-festi nazzjonali tal-Otto Settembre (1896). Il-programm li l-banda tellgħet dakinhar, kif jixhdu r-rapporti fil-ġurnali tal-epoka, kien intlaqa' tajjeb mill-publiku preżenti. Fi tmiem dan il-programm (fi Pjazza Teżorerija) l-banda kienet ingħaqdet mal-Banda Duke of Edinburgh[5] f'marċ kbir tul Strada Reale akkumpanjati minn folla kbira ta' nies. Fi tmiem il-marċ il-kumitati u l-bandisti taż-żewġ baned kienu mistiedna għal bibita fil-każin La Vallette fejn kienu wkoll mistiedna d-diriġenti ta' banda minn Sirakuża.

Jidher li l-Banda San Ġorġ kienet ħalliet ukoll impressjoni tajba fuq id-diriġenti ta' din il-banda Sirakużana. Dan għaliex l-Banda San Ġorġ kienet mistiedna sabiex tieħu sehem fil-festi li jsiru ġewwa Sirakuża għal liema il-festi kemm il-darba kienet tiġi mistiedna banda maltija. Il-Kumitat tal-Banda San Ġorġ mil-ewwel beda jaħdem għal din il-mawra, li kienet ippjanata għal Mejju ta' wara[6].
Nhar it-30 ta' Mejju 1897 kontinġent tal-Banda San Giorgio, immexxi mil-President tal-Għaqda, Emmanuele Farrugia, kien mar Sirakuża mal-vapur Carola sabiex jieħu sehem f'dawn il-festi. Il-kontinġent tal-Banda San Ġorġ kif jidher mil-lista tal-passiġġieri tal-Carola[7] kien jinkludi wħud minn dawk il-bandisti li kienu marru mal-banda ġewwa Reggio Calabria sena u nofs qabel. Nieqes mil-lista tal-passiġieri hemm is-surmast Carmelo Abela Farrugia. Interessanti iżda l-fatt li jumejn qabel kien tela' Sirakuża fuq l-istess vapur is-surmast Vincenzo Carabott. Dan jista' jindika li għas-servizz ta' Sirakuża l-banda kienet diretta mis-surmast Carabott li ftit xhur wara nsibuh bħala s-surmast direttur tagħha. Mal-kontinġent li kien mar Sirakuża nsibu wkoll lill-bandist Giorgio Mizzi. Din hija l-eqdem referenza dokumentata tar-rabta bejn il-familja Mizzi u l-Banda San Ġorġ. Sfortunatament m'għandna l-ebda informazzjoni oħra dwar dan is-servizz f'Sirakuża ħlief li l-banda rritornat Malta l-għada filgħodu.

Noti

1.NAM CUS20 Vol 162 Lista tal-Passiġieri li marru Reggio Calabria fuq il-Lady Devonshire

2.Fil-lista tal-passiġġieri hemm imniżżlin żewġ persuni bl-isem ta' Giuseppe Zammit. Fir-rapporti tal-pulizija tal-1894 u 1895 ukoll kien hemm żewġ persuni b'dan l-isem wieħed magħruf bħala ta' Duminka u l-ieħor bħala ż-żgħir

3.Ibid.

4.Il-Gazzetta Tal Poplu 21.ix.1895

5.La Gazzetta di Malta 15.ix.1896.

5.La Gazzetta di Malta 15.ix.1896.
6.Il-Gazzetta Tal Poplu 29.v.1897
7.NAM CUS20 Vol 182 Lista tal-Passiġieri li marru Sirakuża fuq il-Carola

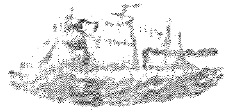

Ghall Festi ta Siracusa

IL FAMUS U TANT POPOLARI VAPUR

CAROLA

(mixghul bil-luce elettrica)

Nhar is-Sibt 20 fis-sigha ta uara nofs in-nhar sejra tmur ma dan il Vapur il BANDA ta HAL KORMI

SAN GIORGIO

Nhar il Hadd 30 ta Mejju sejjer jaghmel vlagg ghal Siracusa. Jitlak mil Port ta Malta fil-8 ta filghodu u jasal Siracusa fil-3 ta uara nofs-in-nhar. Jitlak min Siracusa fnofs illeil u jasal haun Malta nhar it-Tnejn fid-9 ta filghodu.

Il prezzijet tal "Carola" huma:

I classi (tmur u tigi)		£1	0	0
II do	do	0	12	0
III do	do	0	4	0

[illegible]

IL BILJETTI JINBIGHU:

Il [illegible] ta Cook Str. Reale [illegible] it-Teatru, fil Caffe' [illegible], fil Caffe' [illegible] Str. Reale [illegible], fil Petit Caffe' Str. Mercanti [illegible], u Strada Mercanti [illegible].

[illegible]

Hal Kormi [illegible]

[illegible]

[illegible]

N.B. [illegible]

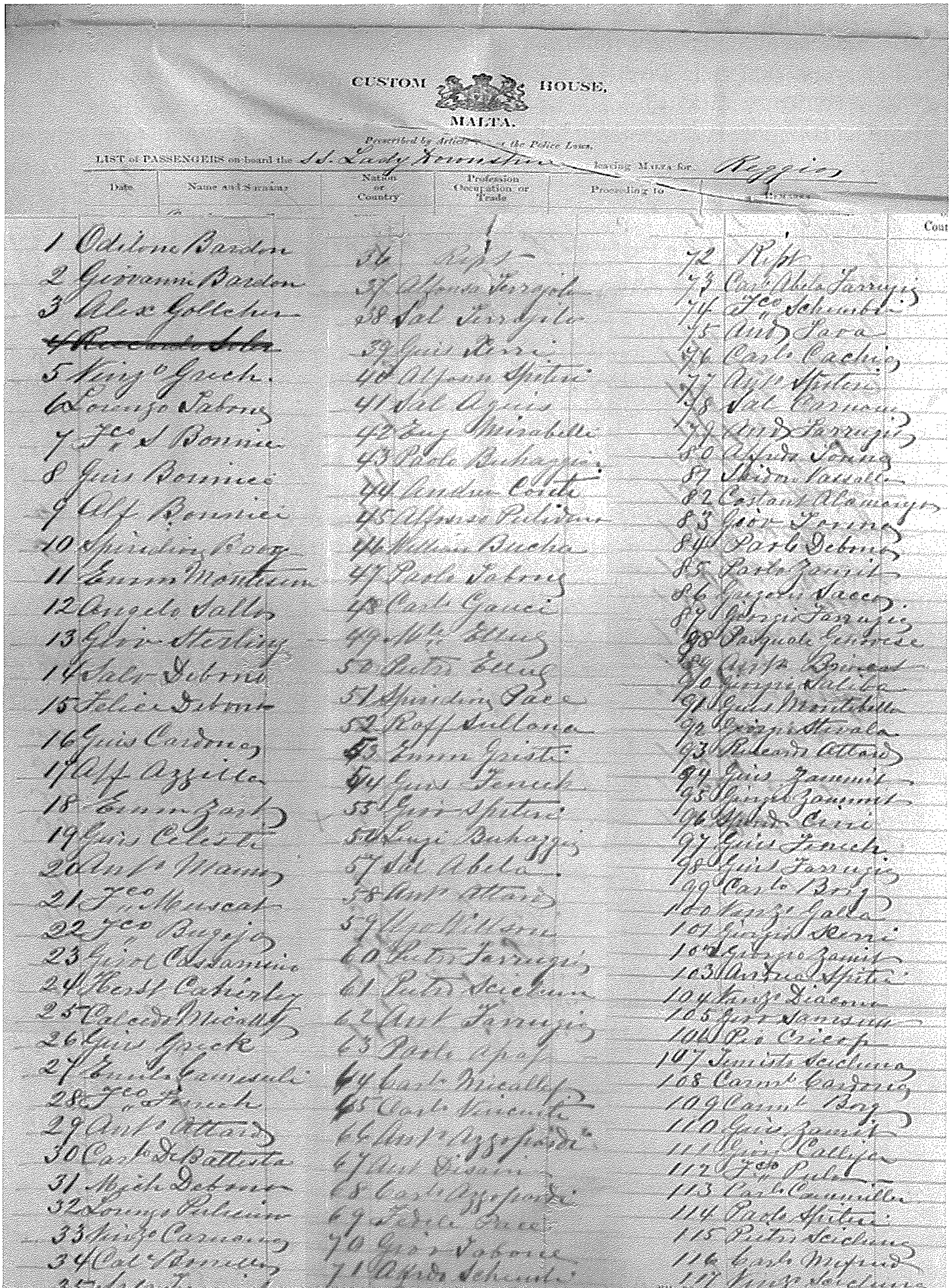
CUSTOM HOUSE,
MALTA.
Prescribed by Article … the Police Laws.
LIST of PASSENGERS on-board the SS Lady … leaving Malta for Reggio

Date	Name and Surname	Nation or Country	Profession Occupation or Trade	Proceeding to	…

1 Odilone Bardon
2 Giovanni Bardon
3 Alex Golcher
~~4 [illegible]~~
5 Luigio Grech
6 Lorenzo Pabone
7 Fco S Bonnici
8 Guis Bonnici
9 Alf Bonnici
10 Spiridion Borg
11 Emm Montesin
12 Angelo Sallos
13 Giov Sterling
14 Salv Debono
15 Felice Debono
16 Guis Cardona
17 Alf Azzello
18 Emm Zarb
19 Guis Celesti
20 Ant Mamo
21 Fco Muscat
22 Fco Bugeja
23 Giov Cassanini
24 Herst Catirley
25 Calcedo Micallef
26 Guis Grech
27 Emm Camenzuli
28 Fco Fenech
29 Ant Attard
30 Carlo De Battista
31 Mich Debono
32 Lorenzo Pulicino
33 Vinc Carmana
34 Cal Bonnici
35 Sal Terrajolo
36 Ag Terrajolo

36 Rept
37 Alfonso Terrajolo
38 Sal Terrajolo
39 Guis Rizzo
40 Alfonso Spiteri
41 Sal Agius
42 Eug Mirabelli
43 Paolo Buhagiar
44 Sandro Conti
45 Alfonso Psaila
46 William Buchan
47 Paolo Pabone
48 Carlo Gauci
49 Mic Ellul
50 Pietro Ellul
51 Spiridion Pace
52 Roff Sultana
53 Emm Spiteri
54 Guis Fenech
55 Giov Spiteri
56 Luigi Buhagiar
57 Sal Abela
58 Ant Attard
59 Apollo Wilson
60 Pietro Farrugia
61 Pietro Scicluna
62 Ant Farrugia
63 Paolo Apap
64 Carlo Micallef
65 Carlo Vincenti
66 Ant Azzopardi
67 Ant Cassar
68 Carlo Azzopardi
69 Fedele Pace
70 Giov Pabone
71 Alfredo Schembri
72 Paolo Farrugia

72 Rept
73 Carlo Abela Farrugia
74 Fco Schembri
75 Ant Sava
76 Carlo Cachia
77 Ag Spiteri
78 Sal Carmana
79 Ant Farrugia
80 Alfredo Zonna
81 Isidoro Vassallo
82 Costant Alamango
83 Giov Zonna
84 Paolo Debono
85 Paolo Zammit
86 Gregorio Pace
87 Giorgio Farrugia
88 Pasquale Genovese
89 Carlo Bonnici
90 Giorgio Psaila
91 Guis Montebello
92 Giovanni Stivala
93 Riccardo Attard
94 Guis Zammit
95 Luigi Zammit
96 Spiridione Curmi
97 Guis Fenech
98 Guis Farrugia
99 Carlo Borg
100 Vinc Galea
101 Giorgio Rizzo
102 Giovanni Zammit
103 Andrea Spiteri
104 Vinc Diacono
105 Giov Sansone
106 Pio Cricop
107 Tomaso Scicluna
108 Carm Cardona
109 Carm Borg
110 Guis Zammit
111 Guis Calleja
112 Fco Pulis
113 Carlo Camilleri
114 Paolo Spiteri
115 Pietro Scicluna
116 Carlo Mifsud
117 Vinc Scicluna
118 Carlo Scicluna

Lista tan-nies li akkumpanjaw il-Banda San Ġorġ Martri fil-mawra tagħha f'Siracusa